

1. DATOS IDENTIFICATIVOS DA DISCIPLINA	
CÓDIGO	
MATERIA	Voz
DISCIPLINA	Verso II
TITULACIÓN	Título Superior en Arte dramática
ESPECIALIDADE	Interpretación
ITINERARIO	Textual
CURSO	3º
CRÉDITOS ECTS	3
CARÁCTER	obrigatoria
DEPARTAMENTO	Interpretación
CENTRO	ESAD de Galicia
COORDINADOR/A	
DOCENTES	Nome e apelidos: Beatriz Porrúa Refojo Horario titorías: Despacho: Contacto: beaporrúa@edu.xunta.gal
	Nome e apelidos: Nuria Montero Gullón Horario titorías: Despacho: Contacto: nmgullon@edu.xunta.gal
DESCRIPCIÓN	<p>Estudo da métrica. Coñecemento e aplicación das graduais. Análise do acento (na palabra, no verso, de intención,...), da rima e do ritmo (de cantidade, intensidade,...).</p> <p>Recursos literarios. Percepción e melodía do discurso. Relación corpo-texto.</p> <p>Aprendizaxe e práctica da relación entre o son, a palabra e as atmosferas na transmisión de emocións e sensacións</p>
COÑECEMENTOS PREVIOS	Ter superada a disciplina Verso I
LINGUA EN QUE SE IMPARTE	Galego ☒ Castelán ☒ Inglés ☐ Portugués ☐

2. COMPETENCIAS	
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS DE GRAO	
T2	Recoller información significativa, analízala, sintetízala e xestionala adecuadamente.
T3	Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza
T11	Desenvolver na práctica profesional unha ética profesional baseada na apreciación e sensibilidade estética, medioambiental e cara á diversidade.
T13	Buscar a excelencia e a calidade na súa actividade profesional
COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN	
X2	Comprender psicolxicamente e empatizar para entender e sentir as vidas, situacións e personalidades alleas, utilizando de maneira eficaz as súas capacidades de imaxinación, intuición, intelixencia emocional e pensamento creativo para a solución de problemas; desenvolvendo a súa capacidade para pensar e traballar con flexibilidade, adaptándose ás demais persoas e ás circunstancias cambiantes do traballo, así

	como a conciencia e o uso saudable do propio corpo e o equilibrio necesario para responder aos requisitos psicolóxicos asociados ao espectáculo.
X5	Fomentar a expresión e a creación persoal, integrando os coñecementos teóricos, técnicos e prácticos adquiridos; mostrando sinceridade, responsabilidade e xenerosidade no proceso creativo; asumindo o risco, tolerando o fracaso e valorando de maneira equilibrada o éxito social
X6	Desenvolver unha metodoloxía de traballo, estudo e investigación encamiñada á autoformación na propia disciplina, procurando ámbitos axeitados para a formación continuada e para adaptarse a diversas situacións, especialmente ás derivadas da evolución da súa profesión
X8	Vincular a propia actividade teatral e escénica a outras disciplinas do pensamento científico e humanístico, ás artes en xeral e ao resto de disciplinas teatrais en particular, enriquecendo o exercicio da súa profesión cunha dimensión multidisciplinar
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DA ESPECIALIDADE	
EI1	Dominar os recursos expresivos necesarios para o desenvolvemento de procesos de interpretación, actuación e representación, no ámbito escénico e audiovisual.
EI3	Integrar e interactuar coas restantes linguaxes e códigos que conforman o espectáculo escénico ou audiovisual.
EI5	Concibir e fundamentar o proceso creativo persoal, tanto no que se refire ás metodoloxías de traballo como á renovación estética
EI6	Estudar o feito escénico a partir de diferentes métodos e coñecer aspectos básicos na investigación escénica

3. OBXECTIVOS DA DISCIPLINA	COMPETENCIAS VINCULADAS
1. Coñecer os compoñentes e as estruturas básicas do verso.	T2, T3, X5, X6, EI1, EI5
2. Dominar os parámetros técnicos relativos ao ritmo do verso.	T2, T3, X5, X6, EI1, EI6
3. Dicar o verso atendendo as leis métricas.	T11, T13, X5, X8, EI1, EI5
4. Identificar e analizar as distintas figuras retóricas que aparecen nun texto para a súa interpretación	T2, T3, X2, X6, EI3, EI6
5. Descubrir a enerxía e musicalidade das palabras: fisicidade dos sons que compoñen o texto e as sensacións que espertan	T11, T13, X2, X8, EI3, EI5
6. Interpretar un texto clásico para a realización da súa práctica escénica.	T3, T13, X5, X6, EI3, EI6
7. Analizar as características dramaturxicas propias do texto clásico	T2, T11, X2, X6, EI3, EI6
8. Coñecer os métodos interpretativos do verso dos distintos períodos a partir das testemuñas dos propios autores	T2, T11, X6, X8, EI5, EI6
9. Distinguir e aplicar diferentes metodoloxías para dicir o verso, que atenden á articulación e ritmo da linguaxe, ás modulacións de acentos e de entoacións en xeral.	T3, T11, X5, X8, EI1, EI5
10. Coñecer as diferenzas entre a versificación en lingua galega e castelá dende a perspectiva da métrica rítmica	T2, T13, X6, X8, EI1, EI6

4. CONTIDOS		
TEMAS	SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Repaso métrico do teatro en verso e recursos literarios empregados	1.1. Análise métrica de textos en verso. 1.2. Figuras literarias. 1.3. Comprensión e expresión.	2

2. Prácticas sobre textos de diferentes autores/as	2.1. Características fundamentais do verso clásico 2.2. Características fundamentais do verso contemporáneo	5
3. Teatro do século de ouro	3.1. Características xerais 3.2. Autores e Autoras máis representativos/as do século de ouro	1
4. Verso en galego	4.1. Teatro galego en verso	4
5. Verso contemporáneo	5.1. Autores/as máis representativos/as	3
TOTAL SESIÓNS		15

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE			
Actividade / Número de horas	Presencial (horas)	Non presencial (horas)	Total
Actividades introdutorias	2		2
Exposición maxistral	7		7
Exposición práctico-teórica	9	3	12
Práctica individual	10	10	20
Práctica colectiva	10	8	18
Titorías individuais	6	2	8
Titorías de grupo	2		2
Actividades de avaliación. Probas	4	9	13
Actividades de avaliación. Presentacións / mostras	2	3	5
Actividades de avaliación. Revisión	2	1	3
TOTAL	54	36	90
PORCENTAXE	60%	40%	100%

6. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍAS DE ENSINANZA E APRENDIZAXE	
Actividades	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado así como a presentar a materia
Exposición maxistral	Exposición por parte do/a profesor/a dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante
Exposición teórico- práctica	Exposición por parte do/a docente dun tema sobre contidos da materia e a súa resolución práctica
Práctica individual	Actividades de aplicación dos coñecementos e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo
Práctica colectiva	Actividades de aplicación dos coñecementos e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo
Titorías individuais	Entrevistas que o alumno/a mantén co/ profesor/a da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe, seguimento e coordinación de traballos, realización de actividades específicas vinculadas a competencias non adquiridas, clarificación de todo tipo de cuestións vinculados cos núcleos temáticos da

	disciplina, seguimento de actividades e asesoramento para a realización de probas.
Actividades de avaliación. Probas.	Probas para a avaliación que inclúen actividades, problemas ou exercicios prácticos a resolver. Os/as alumnos/as deben dar resposta a actividade formulada, aplicando os coñecementos teóricos e prácticos da materia.
Actividades de avaliación. Presentación/Mostras	Exposición por parte do alumnado ante o/a docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou do resultado dun traballo, exercicio, proxecto...Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.
Actividades de avaliación. Revisión.	Análise profesor/a-alumno/a dos recursos procedimentais empregados por este/a na resolución das probas e os seus resultados

7. ATENCIÓN PERSONALIZADA

Seguimento	Farase un seguimento personalizado integrado no traballo conxunto do grupo, facendo unha análise de cada caso específico e resolvendo cada casuística do xeito máis adecuado. <i>Titoría presencial:</i> O alumnado ten un período de atención personalizada en horario non lectivo.
Orientación	Orientación respecto ás dúbidas e inquedanzas que xurdan en cada caso. <i>Titoría electrónica:</i> O alumnado pode manter contacto permanente co profesor a través do correo electrónico.

8. FERRAMENTAS DA AVALIACIÓN

O alumno deberá establecer unha comunicación previa co docente, mínimo seis semanas antes da data do exame, para aclarar e concretar a estrutura e as particularidades do seu exame.

8.1 Avaliación ordinaria

Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Observación sistemática: -Adquisición de competencias. -Aplicación das competencias adquiridas en traballos prácticos. -Asistencia e actitude cara a aprendizaxe na aula.	T3, T13, X2, X5, E11, E16	50%
Prácticas escénicas propostas polo docente sobre textos en verso.	T2, T11, T13, X5, X6, X8, E13, E15, E16	50%

8.2. Avaliación extraordinaria

Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Traballo escrito e defensa oral. Análise de textos en verso.	T2, T3, T13, X2, X5, X8, E11, E16	30%
Prácticas escénicas propostas polo docente sobre textos en verso	T2, T11, T13, X5, X6, E13, E15, E16	70%

8.3 Avaliación específica para alumnado sen avaliación continua / ordinaria / extraordinaria

Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Traballo escrito e defensa oral.	T2, T3, T13, X2, X5, X8, E11, E1	25%

Análise de textos en verso		
Proba escrita sobre conceptos fundamentais da materia.	T2, T3, X6, X8, EI3, EI5	25%
Prácticas escénicas propostas polo docente sobre textos en verso	T2, T11, T13, X5, X6, EI3, EI5, EI6	25%

9. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E OUTROS RECURSOS

REFERENCIAS BÁSICAS

1. Cantero, S. (2006). Dramaturgia y práctica escénica del verso clásico. Madrid: Editorial Fundamentos.
2. Castillejo, D. (2004). La formación del actor en el Teatro Clásico. Madrid: Editorial Ars Millenii.
3. García Aráez, J. (1991). Verso y teatro. Guía práctica para actores. Madrid: Editorial La Avispa

REFERENCIAS COMPLEMENTARIAS

4. Becerra de Becerreá, A. (2005). O ritmo na dramaturxia. A Coruña: Biblioteca-Arquivo teatral "Francisco Pillado Mayor".
5. Domínguez Caparrós, J. (2010). Métrica y poética. Bases para la fundamentación de la métrica en la teoría literaria moderna. Madrid: Editorial UNED.
6. Quilis, A. (1994). Métrica española. Barcelona: Editorial Ariel.
7. Navarro Tomás, T. (1986). Métrica Española. Barcelona: Editorial Labor. Barcelona

10. OBSERVACIÓNS / RECOMENDACIÓNS

- O alumno ou a alumna perderá o dereito a avaliación continua cando supere o **10% de faltas** de asistencia.
- O alumno ou alumna que perda a avaliación continua deberá poñerse en contacto co docente para concretar o material que deberá presentar a exame.
- Os traballos deberán presentarse seguindo a normativa APA7